

Monipaikkaisuus on tulevaisuutta – GTK:ssa tehdään töitä uusien työtapojen löytämiseksi

Noin vuosi sitten Suomessa siirryttiin monessa paikkaa nopeasti etätöihin, ja kotitoimistot tulivat osaksi myös Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) henkilöstön työarkea. Pian GTK:ssa heräsi pohdinta: miltä tulevaisuuden työnteko näyttää? Miten voisimme hyötyä parhaalla mahdollisella tavalla pandemia-ajan kokemuksista?

Kuluneen vuoden perusteella etätyöt ovat tulleet jäädäkseen – mutta miten julkishallinnon tutkijaorganisaatio, jossa on totuttu tekemään töitä toimipisteissä ja maastossa sekä hallitsemaan suurta määrää dataa, voisi kehittyä vastaamaan modernin työelämän tarpeita?

Pohdinta poiki GTK 2.0 – tulevaisuuden monipaikkainen työ -muutosohjelman, jossa etsitään uusia tapoja tehdä töitä ja rakennetaan uutta työnteon kulttuuria. Eri asiantuntijoista koostuva projektiryhmä on lähtenyt ennakkoluulottomasti testaamaan muun muassa uusia toimitila- ja työpistemalleja, moderneja teknologia- ja tietojärjestelmäratkaisuja sekä uudenlaista henkilöstön osaamisen kehittämistä.

Muutosohjelma on ainutlaatuinen kahdessa mielessä. Ensinnäkin se auttaa tyypillisesti ehkä kankeanakin pidettyä valtion organisaatiota uudistumaan ketterin menetelmin. Toiseksi se toimii pilottina koko julkishallinnolle. Muutosohjelmassa luodaan siis jotakin vielä GTK:n sisäistä kulttuurinmuutosta suurempaa – tavoitteena on, että sen avulla voidaan uudistaa soveltuvin osin koko valtionhallinnon työnteon tapoja.

Miten geologit ovat luovineet poikkeusajan olosuhteissa? Lue alta kolmen geologin kokemuksia poikkeusajan työskentelystä sekä ajatuksia siitä, miten he haluaisivat tehdä tulevaisuudessa töitä.

Jouko Nieminen

Yksikön päällikkö,

Kiertotalouden ratkaisut -yksikkö

Tällä hetkellä tekee töitä kotona Helsingissä.

”Vuosi sitten siirryin etätöihin 100 % ilolla ja innolla. Matkustin aiemmin paljon, ja siirtyminen kotitoimistolle oli helppo ja nopea. Kun yhteydet paranivat, kameran kanssa oli ja on edelleen hyvä jutustella ihmisten kanssa etänäkin.

Työnteke on sujunut erittäin hyvin. Useimmat aiemmin toimistoilla hoitamani asiat, kuten dokumenttien allekirjoitus, on-

nistuvat kotonakin. Olen oppinut sen, että ei tarvitse aina mennä toimistolle, sillä työt saa organisoiduksi ja tehdyksi hyvin etänäkin. Teams-osaamiseni on kehittynyt valtavasti, ja etäjohtaminenkin sujuu, kun soittelee ja keskustelee aktiivisesti ja pitää huolen, ettei kukaan jää paitsioon.

Etätyö asettaa mielestäni haasteita erityisesti kasvokkainkohtaamisia, ergonomiia ja luovaa ideointia ajatellen. Toisaalta mahdollisuudet ovat lähes loputtomat työn tehostamisesta paikkariippumattomuuteen. On hienoa, että GTK:ssa on tartuttu haasteisiin ja lähdetty pilotin avulla kehittämään tulevaisuuden mo-

Tuija Vähäkuopus

Ryhmäpäällikkö

Tekee tällä hetkellä töitä kotona Kokkolassa.

”Ennen etätöihin siirtymistä olin suunnitellut etäpäivien lisäämistä työarkeeni. Kun etätöistä tuli pakko, lähdin jännityksellä mutta hyvällä mielin kokeilemaan, mitä tuleman pitää.

Työnteko on sujunut oikein hyvin ja tuntuu, että tehokkuuteni on lisääntynyt huomattavasti. Työnkuvaani kuuluu paljon yhteydenpitoa ja kokoustamista, joten jatkuvan neukkareissa ja puhelinkopeissa ravaamisen sijaan voin nyt vain heittää luurit päähän. Matkustamisen vähentymisestä kiittänee niin ympäristö, valtion kassa kuin läheisetkin, ja myös hyvinvointini on lisääntynyt ennakoitua enemmän.

Etätyö asettaa haasteita spontaaneille tapaamisille ja keskusteluille, sillä mikään teknologia ei korvaa näitä kokonaan. GTK 2.0-pilotti luo mahdollisuudet kehittää sitä, että voin tavata ja tehdä sujuvasti töitä muiden GTK:laisten kanssa missä vain: toimivissa toimistotiloissa tai digitaalisissa ympäristöissä.

Tulevaisuuden työelämä kuulostaa houkuttelevalta ja odotan innolla, että monipaikkaisuus ja paikkariippumattomuus ovat pian

nipaikkaista työtä juuri tutkijaorganisaation näkökulmasta. Paikkariippumattomuus lisää merkittävästi GTK:n houkuttelevuutta työnantajana, kun työntekijän ei tarvitse muuttaa kotipaikkakunnaltaan. Ehkäpä tulevaisuudessa GTK:n osajapooli on vielä nykyistäkin kansainvälisempi, kun töitä voi tehdä omasta kotimaasta käsin.

Jatkossa haluan tehdä töitä 3–4 päivää etänä ja 1–2 päivää jollakin toimipisteellä. Etätyö mahdollistaa joustoa sekä työn ja vapaa-ajan yhdistämistä paremmin. Olisi mahtavaa, jos joskus olisi mahdollista viettää talvet jossakin lämpimässä paikassa töitä tehden.”

osa meidän kaikkien arkea. Pitkät kenttäkesät ovat valmentaneet monipaikkaiseen ja etänä tehtävään työhön loistavasti: verrattuna alkuaikoihin, yhteydet pelaavat kuin tanssi. Aineistot liikkuvat ja yhteydenpito pelaa. Kun mieltii kuinka vähän aikaa on kulunut siitä, kun maastojakson aikana ei ollut työläppäriä tai sähköposti yhteyksillä olevaa kännykkää käytössä ja tietojen tallennus meni useamman kovalevyn kautta, ei tulevaa pysty edes kuvittelemaan parhaimmissa haaveissakaan. Tiedän vain, että olen niihin valmis, tuli mitä vain.”

Matti Kinnunen

Ryhmäpäällikkö

Tekee tällä hetkellä töitä kotona Hyvinkäällä.

”Viime elokuussa aloittaessani työt geologina GTK:ssa koronatilanne oli sen verran hyvä, että kävin perehdytyksen aikaan useamman päivän töissä toimipisteellä. Pikkuhiljaa etätöiden määrä kasvoi kuukausi kuukaudelta, ja viime joulukuussa siirryin 100 % etätöihin.

Etätöskentely alkoi syksyllä hieman haastavasti: kodin verkkoyhteydessä oli ongelmia ja etäily toi työhön perehtymiseen oman lisämausteensa. Kotona oli haastavaa löytää hyvää, rauhallista paikkaa tehdä töitä. Nyt olen kuitenkin rakentanut oman työpisteen talomme yläkertaan ja oppinut rakentamaan työpäivään rutiinit.

Etätöissä eniten kaipaam kahvipöydissä tapahtuvaa poikkitieteellistä ideointia. Töisähän käydään kuitenkin sen takia, että pääsee kertomaan työkavereille uusimmat ”hyvät” vitsit. Myös perehdytyksen tärkeys korostuu entisestään, kun ihmisiä ei näe naamatusten. Lisäksi ergonomiasta huolehtiminen on tärkeää, ja tästä GTK osaltaan pitääkin huolen lainattavilla työvarusteilla.

Mielestäni monipaikkaisuus voi olla GTK:lle vetovoimatekijä uusia työntekijöitä rekrytoimassa. Se kun mahdollistaa työntöön melkein missä vain ja vapauttaa aikaa muuhun elämään. Itsekin haluan tulevaisuudessa tehdä töitä pääosin etänä, sillä näin aikaa vapautuu

harrastuksille, perheelle ja levolle. Uskon, että aikaa myöten lisääntyneestä vapaa-ajasta on hyötyä koko yhteiskunnalle.

On hyvä, että GTK toimii ovenavaajana uusille työntöön tavoille. Tavoitteiden tulee olla korkealla, ja rohkeasti yhdessä tekemällä varmasti saavutamme tavoitteemme.”

GTK 2.0 – tulevaisuuden monipaikkainen työ -muutosohjelman kumppaneita ovat Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori, valtiovarainministeriö, Senaatti-kiinteistöt, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus, Microsoft, Fujitsu Finland ja Elisa.

Summary

Location independence is the future – Geological Survey of Finland aims to find new ways of working

Around a year ago many people in Finland started working remotely, and so did the staff of Geological Survey of Finland (GTK). The change in the working habits provoked a thought: what does the future work look like and how we could benefit the most from this

situation? This led to a reformation program called *GTK 2.0 – future location independent work*, which started in the beginning of 2021. In the program, a group of professionals aims to establish a new kind of working culture together with the GTK staff. The program is a pilot for all government organizations and the results are anticipated by both the GTK staff and the general government.